

BASIN BİLGİ NOTU

- ***YÖK'TEN DENKLİK BAŞVURULARINDA BÜYÜK KOLAYLIK: "ONLİNE BAŞVURU"***
- ***YÖK DENKLİK İŞLEMLERİNDE "ONLİNE BAŞVURU" HİZMETİNİ BAŞLATTI***
- ***YÖK'TEN DENKLİKTE "ONLİNE BAŞVURU" MÜJDESİ***
- ***YÖK'TEN YURTDIŞINDAN MEZUN OLAN ÖĞRENCİLERE DENKLİKTE ONLİNE BAŞVURU KOLAYLIĞI***

"Yeni YÖK" olarak, yurtdışından alınan diplomaların denklik ve tanıma işlemlerinde, başvuru sahiplerinin işlemlerini kolaylaştırmak, işlem sürelerini kısaltmak ve başvuru maliyetlerini düşürmek amacıyla birçok teknolojik yeniliğe imza atılmaktadır.

Bilindiği üzere geçtiğimiz yıl Şubat ayı içerisinde, yurtdışındaki üniversitelerden mezun olan öğrencilerin diploma denklik başvuru işlemlerinin ne durumda olduğunu öğrenebilmeleri için "Denklik Başvurusu Sorgulama" hizmeti e-devlet kapısı üzerinden hizmete açılmıştır.

Bu kapsamda yapılan yeni çalışmalar neticesinde de yurtdışından alınan diplomaların denklik ve tanınması işlemlerinde başvuruların e-Devlet kapısı veya YÖK'ün web sitesindeki Denklik bölümü üzerinden online yapılabilmesi hizmeti de başlatılmıştır.

Denklik ve tanıma işlemleri e-Devlet veya web üzerinden online yapılacaktır

Bu doğrultuda küresel gelişme ve değişimler de dikkate alınarak, Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığının web sitesi yenilenmiş, 2018 Ocak ayı itibarıyla *e-Devlet* sistemi ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı web sayfası üzerinden online denklik başvuru hizmetine yönelik test çalışmaları tamamlanmıştır. Bugün itibarıyla denklik başvuruları *e-Devlet* kapısı veya web üzerinden online yapılacaktır.

Başvuru sahipleri kendilerinden istenilen yönetmelikte yer alan bütün belgeleri eksiksiz olarak hazırlayacak, web sitesinde belirtilen belgeleri dijital ortama aktararak sisteme yükleyecektir. Sisteme başarılı bir şekilde yükleme işlemi yapan başvuru sahibine, 15 iş günü içerisinde evrakların asıllarını YÖK'e getirerek yetkililerce kontrole edilerek denklik sürecini başlatılması için randevu verilecektir.

Denklik için istenilen belgeler artık YÖK'te kalmayacak

Daha önceden elden başvuru esnasında diploma ve pasaport dâhil verilen tüm evraklar YÖK'te dosyaya işlem süreci boyunca kalmakta idi. Yeni sistem ile randevuda evrak kontrolü yapıldıktan sonra bütün belgeler başvuru sahibine geri verilecektir.

16 Şubat'tan sonra elden başvuru alınmayacak

16 Şubat 2018 tarihinden sonra elden başvuru kabul edilmeyecektir. Sadece ülkelerinde savaş, işgal veya ilhak koşulları bulunan kişilere yönelik denklik başvurusu kurumumuzda elden kabul edilecektir.

Yabancıların başvuruları için ayrı portal hazırlandı

E-devlet şifresi olmayan yabancılar için de ayrı bir başvuru portalı oluşturuldu. Yabancılar bu portaldan aynı şekilde online başvuru yapabileceklerdir.

T.C. vatandaşları ve T.C. vatandaşlık numarası bulunan yabancı uyruklu başvuru sahipleri <https://www.turkiye.gov.tr/yok-denklik-basvurusu> bağlantı adresinden; T.C. vatandaşlık numarası bulunmayan başvuru sahipleri ise <https://www.yok.gov.tr/web/denklikbirimi> bağlantı adresinden ön başvuruda bulunabilecekler.

YÖK’e gelmeden denklik işlemleri artık sorgulanabiliyor

Bilindiği üzere geçtiğimiz yıl Şubat ayı içerisinde, yurtdışındaki üniversitelerden mezun olan öğrencilerin diploma denklik başvuru işlemlerinin ne durumda olduğunu öğrenebilmeleri için “Denklik Başvurusu Sorgulama” hizmeti e-devlet kapısı üzerinden hizmete açılmıştır.

Denklik “Birim” olmaktan çıkarılıp “Daire Başkanlığı” seviyesine çıkarıldı

Yurtdışından alınan diplomaların tanınması ve denklik işlemlerinde başvuranların maliyetlerini düşürmek, işlem sürelerini kısaltmak, tersine beyin göçünü hızlandırmak amacıyla Yükseköğretim Kurumu tanıma ve denklik hizmetlerini yeniden yapılandırdık.

Yurt dışında alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeyindeki diplomaların tanıma ve denklik işlemleri daha önce “Denklik Birimi” adı altında yürütülürken, Birimin faaliyet alanlarının genişlemesi, denklik taleplerinin artması nedeniyle 2017 yılının sonunda bu birimi daire başkanlığı olarak yapılandırdık. Yükseköğretim ile ilgili Avrupa Ulusal Bilgi Merkezlerini (ENIC-NARIC) de bu başkanlığın bünyesine aldık.

Denklik Belgesine ek olarak ilk kez “Tanıma Belgesi” de verilmeye başlandı

Yükseköğretim sistemimizde daha önce sadece “Denklik” belgesi var iken 2016 yılında ilk defa “Tanıma” belgesini de ihdas ettik. Denklik ve Tanıma amacıyla dünyanın muhtelif üniversitelerinden gelen diplomalara kurumun yetkili bir kurum ve ilgili yükseköğretim programının akademik derece vermeye yetkili bir program ise **Tanıma belgesi**, öğrenci kazanımları bakımından Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarınca verilen ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarına eş değer bir program ise Denklik vermekteyiz. Gelen denklik talepleri, yükseköğretim sistemimizin kalite ve standartlarının altında kalıyorsa Tanıma ve Denklik taleplerine Ret vermekteyiz.

Denklik almak bir idari ve bilimsel süreç olduğundan başvuru sahiplerinin askerlik ve benzeri mağduriyetlerini önlemek amacıyla, ilk başvurunun hemen ardından istedikleri takdirde **Tanıma belgesi** kendilerine verilip, askerlik tecili veya diğer işlemlerini bu belge ile yapabilmektedirler. Böylece daha önce program veya derece eşdeğerliliği olmadığından denklik verilemeyen kişiler, en azından **Tanıma belgesi** ile tanınan bir yükseköğretim kurumundan mezun olduklarını belgeleyebilmektedir.

Yeni “Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği” çıkarıldı

2014 yılı ve öncesinde denklik ile ilgili yeterli olmayan mevzuat, küresel gelişme ve değişimler de dikkate alınarak geliştirilmiş, sadeleştirilmiş, Aralık 2017’de yeni “**Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği**” çıkarılmıştır. Bu çerçevede “**Yurt Dışındaki Yükseköğretim Kurumları, Programları ve Derecelerinin Tanınmasına**

İlişkin Usul ve Esaslar” ve “Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar” belirlenmiş ve yürürlüğe konmuştur.

Savaş ve iç karışıklık içerisinde olanlara belli süreli bazı kolaylıklar sağlandı

2017 yılında, ülkelerinde savaş, işgal veya ilhak koşulları bulunan Suriye, Irak, Libya, Yemen ve Kırım gibi ülkelerden Kurulumuza ibraz etmeleri gerekli olan belgeleri ibraz edemeyen ya da diploma teyitleri yapılamayan başvuru sahipleri ile ilgili olarak savaş dönemi veya olağanüstü durum ile sınırlı kalmak üzere denklik işlemlerinin yürütülmesi sürecinde kolaylıklar sağlamak adına birtakım esaslar belirlenmiş ve yürürlüğe konmuştur.

3 dilde denklik işlemleri başvuru broşürleri hazırlandı

Yükseköğretim Kurulu bünyesinde denklik işlemleri nasıl yapılıyor? Hangi süreçlerden geçiyor? Bilgisini vermek amacıyla Türkçe, İngilizce ve Arapça açıklayıcı ve yönlendirici broşürler ilk defa hazırlanmış ve ilgili paydaşlara dağıtılmıştır.

Denklik işlemlerinde yurtdışı ile sürekli temas halindeyiz

2015 yılından beri yoğun denklik talepleri almaktayız. Rusya, Almanya, Somali, İsviçre, İsveç gibi ülkelerin temsilcileri ile Balkan ülkelerinde faaliyet gösteren yükseköğretim kurumları temsilcileri yükseköğretim sistemimizin işleyişini öğrenmek ve kendi yükseköğretim kurumlarının ülkemizde tanınması talebiyle ziyarette bulunmuşlardır.

Ayrıca Tanıma ve Denklik Hizmetleri Dairesi, İngiltere'deki ENIC/NARIC Merkezi, Hollanda'daki Nuffic (Eğitimi Uluslararasılaştırma Merkezi) ve Avrupa Komisyonu tarafından finanse ve koordine edilen projelerde yer alarak proje kapsamındaki ülkeler ile karşılıklı temaslar içerisindeyiz.

Bu temaslar sonucunda bazı Avrupa ENIC/NARIC Ofisi temsilcileri kendi ofislerinde yapacakları iyileştirmelere örnek olması amacıyla Denklik Dairemizi yerinde incelemek istediklerini sözlü ve yazılı olarak bildirmişlerdir.

İşlemler, kaliteden ödün vermeden, daha kısa sürede ve kolay yapılacaktır

“Yeni YÖK” olarak, sayısı her geçen gün artan ve **2017** yılı itibarıyla **14.000'i bulan tanıma ve denklik** başvurusunu değerlendirirken başvuru sahiplerinin mağdur olmaması için yoğun çaba sarf edilmektedir. Daha az zamanda kaliteden ödün vermeden, akademik değerlendirme nasıl yapılır? Denklik süreci daha kısa zamanda nasıl sonuçlandırılır? gibi hususlarda kamuoyunun da takip ettiği üzere yeni ve teknolojik birçok çalışmaya imza atılmaktadır.

Uzun süren denklik işlemlerini hızlandırmak için her türlü tedbiri alıyoruz

Denklik işlemlerinin uzun süre aldığı ve denklik almanın niçin bu kadar zor olduğu konusunda bazı kesimlerden şikâyetler almaktayız. Kendi diplomalarımızın ve iş gücü piyasamızın kalitesini korumak adına, sizler de takdir edersiniz ki gelen her başvuruya denklik veremeyiz. Diplomanın zorunlu kazanımlarının kazanılıp kazanılmadığını, mezun olunan bölümün asgari kalite standartlarını taşıyıp taşımadığı konusunda nesnel olarak mutmain olmak zorundayız.

Denkliğin uzun süre almasında etkili olan teknik ve idari sorunları kaldırmaya yönelik önemli iyileştirmeler yaptık, ancak bizim dışımızdan kaynaklanan nedenleri de var.

Denklik süresinin uzamasında etkili olan iki ana faktör: akademik seviye yeterlilik düzeyini tespit etme sürecidir, bu süreci üniversiteler, ÖSYM, Bilim Alanı Danışma komisyonları marifetiyle yürütüyoruz. Bu süreci kısaltmaya yönelik yenilikler getirdik.

Süreci uzatan diğer önemli husus ise diplomanın alındığı ülkeden ve üniversiteden teyit alma sürecidir. Yükseköğretim altyapısı güçlü ülkelerden kısa sürede teyitleri almaktayız. Ancak altyapısı zayıf, savaş veya ilhak durumu olan ülkelere teyit almak uzun süre almakta ya da teyit hiç gelmemektedir. Teyidi gelmeyen başvuru sahiplerinin denkliği bu nedenle uzun süre almaktadır. Bu alanda da iyileştirmeler yapmak için Dış İşleri Bakanlığımız ile birlikte çalışmalarımız devam etmektedir.

Belçika’da ilk altı ayı denklik başvuruları alınmakta bizde ise on iki ay

Diğer ülkelerde de denklik ile ilgili benzer süreçler var, hatta bazıları bu konuda daha katı kurallar koymuştur. Yılın sadece ilk altı ayı denklik başvuruları alınmaktadır, bizde ise on iki ay boyunca başvuru kabul edilmektedir.

Avrupa Birliğine üye ülkeler bazı alanlarda denklik dahi vermiyor

Mesela Avrupa Birliği’ne üye ülkelere bakıldığında, **Fransa**’da yabancı bir ülkeden alınan doktorluk ve avukatlık diplomaları tanınmamaktadır. Bu meslekleri icra etmek için Fransız vatandaşı olmak ve bu meslekleri Fransa’daki fakültelerden mezun olma şartları bulunmaktadır.

Belçika’da, üniversite ve mesleki diplomalar doğrudan tanınmamaktadır. Kişinin aldığı eğitimin düzeyi Belçika’daki kredi sistemine uygunsuzsa denklik işlemi yapılmakta, eksik ders tespit edilirse veya notlar tutmuyorsa adayın denklik için ek ders alması yönünde karar alınmaktadır. Bu derslerde de başarılı olmak için Fransızca veya Flaman dillerinden birine hâkim olunması gerekmektedir.

Denklik işlemlerini sonuçlandırma ortalamamız son 3 yılda %72’ye yükseldi

Son yıllarla ilgili bazı denklik rakamlarını paylaşmak gerekirse, son üç yılda denklik ile sonuçlanan yıl içi ortalamamız % 72 dir.

2017’de en çok denklik verilen alan tıp oldu

2017 yılında sayısı 200 üzerinde olan bazı meslek alanlarına göre verilen denklik sayısı:

Tıp Doktorluğu	: 1005
Mühendislik	: 820
Mimarlık	: 209
Hukuk	: 241

Denklikte Batı Avrupa ve Amerika’daki üniversitelerden mezun olanlar çoğunlukta

2017’de verilen denklik sayısının dağılımına baktığımızda ise %31.4 Batı Avrupa ve Amerika’daki üniversitelerden mezun olanlar, % 68.6 ise dünyanın diğer ülkelerinden mezun olanlara verilmiştir.

Denklik sayılarına bakıldığında artık ülkemize bir beyin göçü olduğu anlaşılıyor

Ülkemize artık tersine bir beyin göçü olduğunu söyleyebiliriz. 2017 yılında 2215 yabancı uyruklu denklik başvurusu yapılmış, yıl içerisinde 1491 yabancıya denklik verilmiştir.